

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 30/4 09 om status for kommunalreformen og det kommunale selvstyres vilkår.

(Redegørelse nr. R 16).

Indenrigs- og socialministeren (Karen Ellemann):

1. INDLEDNING

Kommunalreformen har nu været en realitet i godt to år. Med kommunalreformens ikrafttræden pr. 1. januar 2007 blev der tegnet et nyt kommunalt og regionalt danmarkskort, foretaget en omfordeling af opgaverne mellem de offentlige myndigheder og gennemført en udlignings- og finansieringsreform.

Opgaven med at forberede og implementere kommunalreformen har været omfattende og ofte kompleks. Nye administrative enheder er oprettet, opgaver har skiftet ressort, og et meget stort antal medarbejdere er overdraget til andre myndigheder eller berørt på anden vis.

Det er ganske vist fremhævet mange gange før, men der er grund til at gentage, at både kommunerne, de nedlagte amter, regionerne og de direkte berørte statslige myndigheder fortjener al mulig anerkendelse for i fællesskab at have løftet den store opgave med at indarbejde den nye struktur. Ikke mindst lokalt er der lagt mange kræfter i at omsætte den omfattende kommunalreform til praksis sideløbende med varetagelsen af de almindelige driftsopgaver. Dette er en ganske enestående bedrift.

Der tegner sig et klart billede af, at overgangen til den nye struktur er forløbet smidigt og effektivt. De nye kommuner og regioner er kommet godt fra start, men der er en række enkeltområder, hvor der har været og fortsat er nogle udfordringer, som i forskellig grad kan tilskrives kommunalreformen.

Med dannelsen af større og mere robuste kommuner og regioner er der skabt et stærkt afsæt for at udvikle kvalitet og effektivitet i den offentlige service. Kommunalreformen rummer dog fortsat et stort udnyttet potentiale, som venter på at blive udnyttet. Dette sker ikke af sig selv, men kræver en målrettet indsats.

Der ligger således fortsat en udfordring i at omsætte potentialet i de større kommuner og regioner i en løbende udvikling af kvaliteten af den offentlige service til borgerne. Næste fase af velfærdspolitikken handler derfor om at fylde de nye rammer ud med velfærdsydelse af høj kvalitet.

På den baggrund har regeringen lanceret en kvalitetsreform, der nu er ved at blive udfoldet gennem en række initiativer. Der er tale om en bred palet af initiativer, der skal sikre velfærd af høj kvalitet til borgerne og attraktive arbejdspladser for medarbejderne.

Den nye struktur skaber en god platform for at styrke det kommunale selvstyre. Den decentrale danske model er unik i international sammenhæng, og det er vigtigt at værne om den ved til stadighed at sikre fornyelse i takt med de udfordringer, som udviklingen i samfundet afføder. Regeringen overvejer derfor løbende, hvordan man kan understøtte et fortsat effektivt og dynamisk kommunalt selvstyre.

Regeringen afgav i december 2006 en redegørelse til Folketinget om status for kommunalreformens gennemførelse og det kommunale selvstyres vilkår. Redegørelsen viste, at forberedelserne til overgangen til den nye struktur var på plads ved kommunalreformens ikrafttræden.

Kommunalreformen har betydet en omkalfatring af den offentlige sektor. Det er derfor naturligt efter en periode at gøre status over de første erfaringer med den nye struktur.

I forbindelse med en debat i februar 2007 om forslag til folketingsbeslutning fra oppositionen om nedsættelse af en kommission om lokalt selvstyre (B 13) gav indenrigs- og sundhedsministeren tilsagn om at udarbejde en ny status i 2009 om kommunalreformens gennemførelse og det kommunale selvstyres vilkår.

På den baggrund giver regeringen i det følgende en ny status, der tegner et billede af reformens gennemførelse og de første års erfaringer på en række områder.

Samtidig har regeringen, KL og Danske Regioner besluttet i fællesskab at gøre status over de erfaringer, som er indhøstet i den første periode efter reformens ikrafttræden. I den anledning er der gennemført en kort spørgeskemaundersøgelse blandt regionsrådsformænd, borgmestre, regionsdirektører og kommunaldirektører for at belyse nogle af de ændringer, der er oplevet lokalt i kølvandet på kommunalreformen. Den fælles status bygger endvidere på forskellige evalueringer, der er gennemført centralt på de